

Paper Code

BC-104

अनुक्रमांक:
निरीक्षकस्य हस्ताक्षरम्

पतञ्जलिविश्वविद्यालयः

परीक्षा - दिसम्बरमासः - 2018

सहायक पाठ्यक्रमः (सत्रम् : प्रथमम्)

संस्कृतम्

चतुर्थपत्रम्-वैदिकसिद्धान्तपरिचयः

समयः - होरात्रयम्

अधिकतमाङ्काः - 70

अवधेयम् : इदं प्रश्नपत्रम् सप्ततेः (70) अङ्कानां विद्यते। अत्र खण्डद्वयं वर्तते। प्रत्येक खण्डे प्रदत्तानां निर्देशानामनुसरणपुरस्सरमेव प्रश्नानां समाधानं कर्तव्यम्। अङ्कविभाजनं प्रत्येकं खण्डस्य प्रश्नस्य च पुरतः द्रष्टुं शक्यते।

(खण्डः - अ)

15 अङ्काः

प्रश्नः1- केचन त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः ।

(3X5=15)

- (क) कीदृशी वर्णाश्रमव्यवस्था, तस्याः स्वरूपं ज्ञापयन्तु।
- (ख) पञ्चमहायज्ञानां वर्णनं कुर्वन्तु।
- (ग) वेदारम्भसंन्यासयोः संक्षेपेण परिचयं लिखन्तु।
- (घ) उपाङ्गाः कति, के-के च सन्ति? तेषां परिचयं लिखन्तु।
- (ङ) त्रैतवादस्य व्याख्या कुर्वन्तु।

(खण्डः - ब)

55 अङ्काः

प्रश्नः2- केचन एकादश प्रश्नाः समाधेयाः ।

(11X05=15)

- (क) ऋग्वेदस्य प्रतिपाद्यविषयस्य संक्षेपेण वर्णनं करणीयम्।
- (ख) षोडशसंस्काराणां नामोल्लेखः करणीयः।
- (ग) 'कति वेदाः' कति उपवेदाः सन्ति? सर्वेषां नामानि लिखित्वा वर्णयन्तु।
- (घ) ब्राह्मणवर्णस्य किं कर्तव्यं भवति, संक्षेपेण ज्ञापयन्तु।
- (ङ) पुरुषार्थचतुष्टयं किं भवति, स्पष्टं कुर्वन्तु।
- (च) उपनयनसंस्कारस्य परिचयो लेखनीयः।
- (छ) एकादश उपनिषदां नामानि लिखन्तु, उपनिषदा, किञ्चित् परिचयं ददातु।
- (ज) जीवात्मनः स्वरूपं वर्णयन्तु।
- (झ) का कर्मफलव्यवस्था? ज्ञापनीया।
- (ञ) प्रकृतः किं स्वरूपं विद्यते।
- (ट) सन्यासाश्रमस्य कानि-कानि कर्तव्यानि सन्ति?
- (ड) चतुर्वेदानां ब्राह्मणग्रन्थानां नामानि सवेदं तथा च वेदविषयांमपि नामानि ज्ञापयन्तु।
- (ढ) देवयज्ञस्य स्वरूपस्य वर्णनं करणीयम्।
- (ण) किं वेदाः पौरुषेया अपौरुषेया वा? स्पष्टं कुर्वन्तु।

-----X-----